ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿವಿಲ್ ಮತ್ತು ಮಿಲಿಟರಿ ಸ್ಪೇಷ್ (ದಂಡು).

ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಧಾರಣೆಗಳು :—

	ಇದೇ ವಾರಕ್ಕೆ	ಹಿಂದಿನ 5 ವರ್ಷಗಳ ಅಂದಾಜು.		ಚಾಲ್ತಿ.	
ಅಕ್ಕಿ	ರೂಪಾಯಿಗೆ	7	6 ರಿಂದ	6½ರ ವರಿಗೆ	ಸೇರುಗಳು.
ರಾಗಿ	,,	18¾	12½ ರಿಂದ	13½ರ ವರಿಗೆ	ಸೇರುಗಳು.

ನಿಂತಿರುವ ಪೈರುಗಳ ಸ್ಥಿತಿ.—ರಾಗಿ ಪೈರುಗಳು ಬಾಡಿಹೋಗುತ್ತಿವೆ.

ವ್ಯವಸಾಯ ಕೆಲಸಗಳು—ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಮಳೆಯು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ದನಗಳು ಬಳ್ಳೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ನೀರು ಸಾಕು. ಹುಲ್ಲಿನ ಬೆಲೆಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರುಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು.

8. ಬಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಯಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ.

9. ವ್ಯವಸಾಯ ಕೆಲಸಗಳು—ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ನಿಂತಿರುವ ಪೈರುಗಳು—ಹೊಸಕೋಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿಯೂ ಸುಮಾರಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ.

ಕುಯ್ಯಲಾದ ಪೈರು— ದೇವನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಲಸಂಗೆಡ್ಡೆಯನ್ನು ಅಗಿದು ತೆಗಿಯುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಳೇ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಬೆಳೆಗಳು ಬಾಡಿ ಹೋಗಲು ಪುರೂ ಆಗಿವೆ. ಆದರೆ, ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಆದ ಮಳೆಯಿಂದ ಅವುಗಳು ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇವೆ ಯೆಂದು ರಿಪೋರ್ಟಾಗಿದೆ.

10. ಕಾಲದ ಆಯತಿಯು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಮಳೇ ಇಲ್ಲದ್ದು ಬಹು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆಹಾರ ಜಿನಸಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ.

11. ಜನಾರೋಗ್ಯವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಹೊಸಕೋಟೆ, ನೆಲಮಂಗಲ, ಕಾರ್ಯಾಹಳ್ಳಿ, ಅನೇಕಲ್ಲು, ದೇವನಹಳ್ಳಿ, ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ, ಈ ಕಸಬುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಾದ ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ಲೇಗ್ ಇರುತ್ತಲಿದೆ. ಹೊಸಕೋಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ :—ಬೆದರಹಳ್ಳಿ, ಸೂಲಿಬೆಲೆ, ಅನಗೊಂಡಹಳ್ಳಿ; ನೆಲಮಂಗಲದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ :—ತ್ಯಾಮಗೊಂಡ್ಲು, ಯಿದಲು, ತಿಮ್ಮನಾಯ್ಕನಹಳ್ಳಿ, ಅಗ್ರಹಾರದಹಳ್ಳಿ, ಮೂಡಲಿಂಗನಹಳ್ಳಿ, ಮುದ್ದೇನಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಗೊಂದಿನಹಳ್ಳಿ, ಮತ್ತು ದೇವನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ.

12. ದನಗಳು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ. ನೀರೂ, ಹುಲ್ಲೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ.

ಕೋಲಾರ.

8. ಬಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಯಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ.

9. ನಿಂತಿರುವ ಪೈರುಗಳು—ಬಹಿಷ್ಕೃತ ಪೈರುಗಳು ಈಗತಾನೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಲಿವೆ. ಆದರೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಮಳೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಬಿತ್ತನೆಯಾದ ಪೈರುಗಳು—ಕೋಲಾರ, ಬಾರಿಂಗಪೇಟೆ, ಮುಳಬಾಗಲು, ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟ, ಮಾಲೂರು, ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ, ಗುಡಿಬಂಡೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿ; ಬಾರಿಂಗಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚೆಳ್ಳು.

ಕುಯ್ಯಲಾದ ಪೈರುಗಳು—ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

10. ಕಾಲದ ಆಯತಿಯು ಸುಮಾರಾಗಿದೆ. ಆಹಾರ ಜಿನಸು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಆಹಾರ ಜಿನಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ರಾಗಿಯ ಬೆಲೆಯು ಬಹು ಜಡಾವಿನಲ್ಲಿದೆ.

11. ಕೋಲಾರದ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ಬಾರಿಂಗಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಕೋಲಾರದ ಕಸಬಾದಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಆದ ಕೆಲವು ಪ್ಲೇಗ್ ಕೇಸುಗಳು ಹೊರ್ತು, ಜನಾರೋಗ್ಯವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ.

12. ದನಗಳು ರೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ. ನೀರೂ, ಹುಲ್ಲೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ.

ತುಮಕೂರು.

8. ಬಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಯಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ.

9. ವ್ಯವಸಾಯ ಕೆಲಸಗಳು—ಬಿತ್ತುವದು, ಕಳೇಕೀಳುವದು ಮತ್ತು ಉಳುವದು ಮುದ್ದಗಿರಿತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ.

ಬಿತ್ತನೆಯಾದ ಪೈರುಗಳು—ತುಮಕೂರು, ಪಾವಗಡ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಭತ್ತ; ತುಮಕೂರು, ಮುದ್ದಗಿರಿ, ಗುಬ್ಬಿ, ತಿಪಟೂರು, ಪಾವಗಡ, ಕೊರ್ಟಗೆರೆ, ಕುರುವೇಕೆರೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿ; ಚಿಕ್ಕನಾಯ್ಕನಹಳ್ಳಿ, ಗುಬ್ಬಿ, ತಿಪಟೂರು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವೆ; ಚಿಕ್ಕನಾಯ್ಕನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹರಳು; ತಿಪಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಬರಗು ಮತ್ತು ಭತ್ತ.

ಕುಯ್ಯಲಾದ ಪೈರುಗಳು—ಗುಬ್ಬಿ, ತಿಪಟೂರು, ಪಾವಗಡ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಭತ್ತ; ತಿಪ್ಪಟೂರು, ಗುಬ್ಬಿ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಜೋಳ; ಗುಬ್ಬಿ, ಕುಣಿಗಲ್ಲು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು; ಪಾವಗಡದಲ್ಲಿ ರಾಗಿ, ತಿಪಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚೆಳ್ಳು.

251

780

11. ಕಾಲದ ಆಯತಿಯು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಖುಷ್ಕೀ ಪೈರುಗಳಿಗೆ ಮಳೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

11. ಜನಾರೋಗ್ಯವು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಆದರೆ, ಕಸಬಾ ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಇನ್ನೂ ಇರುತ್ತಲಿದೆ.

12. ನೀರೂ ಹುಲ್ಲೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಶಿರ್ಯ, ತಿಪಟೂರು, ಪಾವಗಡ, ಇವುಗಳ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಕ್ಷಾಮವು ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ಮೈಸೂರು.

8. ಬಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಯಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ.

9. ನಿಂತಿರುವ ಪೈರುಗಳು—ಯಾವವಂದರೆ, ರಾಗಿ, ಭತ್ತ, ಹರಳು, ತೊಗರಿ, ಮುಂತಾದವುಗಳು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ, ಎಡತೊರೆ, ಮಳವಳ್ಳಿ, ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸುವಾಸಾಗಿವೆಯೆಂದೂ, ಮತ್ತು ಹುಣಸೂರು, ಹೆಗ್ಗಡದೇವನಕೋಟೆ, ನಂಜನಗೂಡು, ಮಂಡ್ಯ, ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ, ನಾಗಮಂಗಲ, ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿವೆಯೆಂದೂ ರಿಪೋರ್ಟಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಅವುಗಳು ಮೈಸೂರು ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ, ನಂಜನಗೂಡು, ಟಿ. ನರಶೀಪುರ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಕೋಗುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ರಿಪೋರ್ಟಾಗಿದೆ.

ಬಿತ್ತನೆಯಾದ ಪೈರುಗಳು—ಎಡತೊರೆ, ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ, ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ದೂ ಮತ್ತು ಹೆಸರು.

ಕುಯ್ಯಲಾದ ಪೈರುಗಳು—ಹುಣಸೂರಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ರಾಗಿ; ಹೆಗ್ಗಡದೇವನಕೋಟೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಎಳ್ಳು; ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಜೋಳ.

10. ಕಾಲದ ಆಯತಿಯು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿಂತಿರುವ ಪೈರುಗಳಿಗೆ ಮಳೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೈತರಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ವರ್ತಕರಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಆಹಾರ ಜಿನಸು ಇವೆಯೆಂದು ರಿಪೋರ್ಟಾಗಿದೆ.

11. ಜನಾರೋಗ್ಯವು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಹುಣಸೂರು, ಮೈಸೂರು, ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ, ನಂಜನಗೂಡು, ಮಂಡ್ಯ, ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಇರುತ್ತಲಿದೆ.

12. ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದನಗಳು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿವೆಯೆಂದು ರಿಪೋರ್ಟಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೀರೂ, ಹುಲ್ಲೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ.

ಹಾಸನ.

8. ಬಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಯಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ.

9. ವ್ಯವಸಾಯ ಕೆಲಸಗಳು—ಮಳೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಂತಿದ್ದರಿಂದ, ರೈತರುಗಳು ತಮ್ಮ ಹೊಲ, ಗದ್ದೆಗಳ ಕುಯ್ಯುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಸನದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿಯನ್ನು ಬಿತ್ತುವಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹೊಲಗಳನ್ನು ಉಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಜರಾಬಾದ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಸಸಿಯನ್ನು ಕಿತ್ತು ನಾಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನಿಂತಿರುವ ಪೈರುಗಳು—ಭತ್ತ, ರಾಗಿ, ಹರಳು, ಕಬ್ಬು, ತೊಗರಿ, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಒಳ್ಳೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಚೆನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ಪೈರುಗಳಿಗೂ, ಮತ್ತು ಹೊಳೇ ನರಶೀಪುರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡರಾಗೀ ಪೈರಿಗೂ, ಮಳೆಯು ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕುಯ್ಯಲಾದ ಪೈರುಗಳು—ಹಾಸನ, ಬೇಲೂರು, ಅರಕಲ್‌ಗೂಡು, ಹೊಳೇ ನರಶೀಪುರ, ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಆಲೂರು ಸಬ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಗಿಡ್ಡರಾಗಿ; ಅರಕಲ್‌ಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತಡಗಣಿ; ಚೆನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳ ಕೆಳಗೆ ಭತ್ತ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬು; ಇವುಗಳು ಕುಯ್ಯಲಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಕುಯ್ಯಲಾದ ಪೈರುಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ — ಹಾಸನದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಗಿಡ್ಡರಾಗಿ 8ರಿಂದ 12 ಆಣೆ ವರಿಗೆ.

10. ಕಾಲದ ಆಯತಿಯು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಆಹಾರ ಜಿನಸು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ.

11. ಹಾಸನ, ಬೇಲೂರು, ಚೆನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ, ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗು, ಮತ್ತು ಮಂಜರಾಬಾದ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಛಳೀಜ್ವರ ಮತ್ತು ಜ್ವರ, ಇವುಗಳು ಇರುವುದು ಕೂರ್ತು, ಜನಾರೋಗ್ಯವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ.

12. ದನಗಳು ಒಳ್ಳೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ನೀರೂ, ಹುಲ್ಲೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ.

ಶಿವಮೊಗ್ಗ.

8. ಬಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಯಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ.

9. ನಿಂತಿರುವ ಪೈರುಗಳು—ಯಾವವಂದರೆ, ಭತ್ತ, ರಾಗಿ, ಜೋಳ, ಕಬ್ಬು, ಇವುಗಳು ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ್ಳೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಆದರೆ, ಮಲೆನಾಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೇ ಫಸಲಿಗೆ "ಕೊಳೇ ರೋಗವು" ಹಿಡಿದು ಇದೆ.

ಬಿತ್ತನೆಯಾದ ಪೈರುಗಳು—ನವಣೆ, ಸಾವೆ, ಹರಳು, ಹುರುಳಿ, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಹುಚ್ಚೆಳ್ಳು, ಇವುಗಳು ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಹೊನ್ನಾಳಿ, ಮತ್ತು ಸೊರಬ, ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ.

10. ಕಾಲದ ಆಯತಿಯು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಆಹಾರ ಜಿನಸು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ.

11. ಜನಾರೋಗ್ಯವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಶಿಕಾರಿಪುರ, ಸೊರಬ, ನಗರ, ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಡುಬೂ, ಮತ್ತು ಹೊನ್ನಾಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಕುಂಸಿ ಸಬ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಕಸಬಾದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ಲೇಗ್ ಇವು ಇರುತ್ತಲಿದೆ.

12. ಹೊನ್ನಾಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಗೋವೂರೀ ರೋಗವು ಅಡಗಿ ಬರುತ್ತಲಿರುವದು ಹೊರ್ತು, ಮಿಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅದು ಇರುತ್ತಲಿದೆ. ನೀರೂ, ಹುಲ್ಲೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ.

ಕಡೂರು.

8. ಬಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಯಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ.

9. ವ್ಯವಸಾಯ ಕೆಲಸಗಳು—ಕೊಪ್ಪ, ಎಡೇಹಳ್ಳಿ, ಶೃಂಗೇರಿ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಮತ್ತು ಮೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ರಾಗಿಯ ಸಸಿಗಳನ್ನೂ ಕಿತ್ತು ನಾಟಿದ್ದಾರೆ.

ನಿಂತಿರುವ ಪೈರುಗಳು—ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಕಡೂರು, ತರೀಕೆರೆ, ಕೊಪ್ಪ, ಮೂಡಿಗೆರೆ, ಎಡೇಹಳ್ಳಿ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಭತ್ತ; ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಕಡೂರು, ತರೀಕೆರೆ, ಮೂಡಿಗೆರೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ರಾಗಿ; ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ತರೀಕೆರೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರೆ ಮತ್ತು ತೊಗರಿ; ಕಡೂರು, ಕೊಪ್ಪ, ಎಡೇಹಳ್ಳಿ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು; ಕಡೂರು, ತರೀಕೆರೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿ, ಮತ್ತು ಜೋಳ; ತರೀಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಖುರಾಸಾನಿ ಮತ್ತು ನವಣೆ; ಮೂಡಿಗೆರೆ, ಎಡೇಹಳ್ಳಿ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ; ಮೂಡಿಗೆರೆ, ಕೊಪ್ಪ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾಲಕ್ಕಿ; ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಆದರೆ, ಶೃಂಗೇರಿ, ಕೊಪ್ಪ, ಇವೆರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಅಡಿಕೇ ಫಸಲಿಗೆ "ಕೊಳೇ ರೋಗವು" ಇನ್ನೂ ಹಿಡಿದು ಇದೆಯೆಂದು ರಿಪೋರ್ಟಾಗಿದೆ.

ಕುಯ್ಯಲಾದ ಪೈರುಗಳು—ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ 8 ಆಣೆ. ಕಡೂರಿನಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚೆಳ್ಳು, ಧನಿಯಾ, ಕಬ್ಬು ಮತ್ತು ಜೋಳ; ತರೀಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಧನಿಯಾ ಮತ್ತು ಹುಚ್ಚೆಳ್ಳು. ಕೊಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಯಾಲಕ್ಕಿಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ 6 ಆಣೆ, ಮತ್ತು ಮೂಡಿಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ.

10. ಕಾಲದ ಆಯತಿಯು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಆಹಾರ ಜೀನಸು ಸಾಕು.

11. ಕಸಬಾ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಇರುವದು ಹೊರ್ತು, ಜನಾರೋಗ್ಯವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ.

12. ದನಗಳು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಕೊಪ್ಪ, ತರೀಕೆರೆ, ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ "ದೊಡ್ಡರೋಗವು" ಪುರೂ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ರಿಪೋರ್ಟಾಗಿದೆ. ಮೂಡಿಗೆರೆ, ಎಡೇಹಳ್ಳಿ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದೆಯೆಂದೂ, ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಟಲ್ ಡಿಸೀಜ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರವರ ಸಲಹೇ ಮೇರಿಗೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ಥಳಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಧಾನಗಳ ಮೇರೆಗೂ ಜಾಡ್ಯದಿಂದ ನರಳುವ ಜಾರ್ವಾರುಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳು ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತಾಯಿವೆಯೆಂದೂ ರಿಪೋರ್ಟಾಗಿದೆ. ನೀರೂ, ಹುಲ್ಲೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ.

8. ಬಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಯಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ.

9. ನಿಂತಿರುವ ಪೈರುಗಳು—ಬಳ್ಳೀ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ ಆದರೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ಹಿರಿಯೂರು, ದಾವಣಗೆರೆ, ಹೊಳಕಾಲ್ಮೂರು, ಜಗಳೂರು. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೇ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳು ಬಾಡಿಹೋಗುತ್ತಿವೆ.

ಬಿತ್ತನೆಯಾದ ಪೈರುಗಳು—ಚಳ್ಳಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿ; ಹರಿಹರದ ಸಬ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅರಳಿ.

ಕುಯ್ಯಲಾದ ಪೈರುಗಳು—ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ದಾವಣಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ದೂ ಮತ್ತು ಹೆಸರೂ, ಉತ್ಪತ್ತಿ—4 ಆಣೆ. ಹೊನ್ನದುರ್ಗದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚೆಳ್ಳು—ಉತ್ಪತ್ತಿ—8 ಆಣೆ

10. ಕಾಲದ ಆಯತಿಯು ಸುಮಾರಾಗಿದೆ. ಆಹಾರ ಜೀನಸು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ.

11. ಜನಾರೋಗ್ಯವು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ.

12. ದನಗಳು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ. ನೀರೂ, ಹುಲ್ಲೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು,
1907ನೆಯ ವರ್ಷದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1ನೆಯ ತಾರೀಖು.

ಎ. ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ಐಯ್ಯಂಗಾರ್,
ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರ್.

Government Press, Bangalore—1907.